

Paytaxt təhsili: hazırlıqlar, perspektivlər

Yeni dərs ili ərəfəsində öten dərs ilinə bir daha nəzər salınır, uğurlar, həllini gözleyən məsələlər təhlil olunur, perspektivlər və hədəflər doğaşdırılır. Bu, inkişafın davamlılığı, problemlərin açıq müzakirəsi, gelecek fealiyyətin konseptual çəhətdən müyyəyənleşdirilməsi baxımdan əhəmiyyətlidir. Bütün bu məsələlər ənənəvi sentyabr konfransında təhsil ic-

timaiyyəti nümayəndələri ilə birgə təhlil edilir, qarşıda duran vəzifələr, atılacaq addımlar bir daha daşıqlaşdırılır. Qarşidan gələn tədris ilinə paytaxtin ümumi təhsil sisteminde hazırlıqlar necə davam edir, görürən işlər və nezərdə tutulan yeniliklər nəden ibarətdir? Bu və digər suallarla Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BTİ) müdürü Mehriban Vəliyeva ilə həmsöhbət olduq.

- Mehriban xanum, qarşidan yeni dərs ili gəlir. Bu ərəfədə təhsil ictiyatiyində bir sevinc və nikbinlik duyulur. Paytaxt təhsilindəki hazırlıqlar nikbinliyə əsas verirmi?

- Əvvəlcə yeni dərs ili ərəfəsində bütün təhsil işçiləri üçrək tədrük edir, yeni mövsiyimə her kəsə uğurlar arzulayın. Azərbaycan təhsili tarixində öz ənənələri ilə seçilən paytaxtin ümumi təhsil müəssisələrində yeni dərs ilinə hazırlıqlar bütün istiqamətlər üzrə hadarlıdır. Hər yeni mövsiyimə kimi bütün qüvvəmiz təhsil müəssisələrində keyfiyyətli tədris, şagirdlərin təhsilin marağının artırılması, onların məsələlərinin yüksəldiləməsi üçün çalışır. Bu məqsədə çoxsaylı işlər görürlər, layihələr realaşdırılır. Təbii ki, bütün bu şeylərin uğurlu nəticələrini şagird nüvviyyətindən gördükəcək, bizi daha da ruh-hundur, nikbin olmağa əsas verir.

Qarşımızda yeni ve mosuliyyətiyi bir tədris ili var. Çünkü təhsil daim inkişaf eden, yeniləşen, islahatlı açıq bir sahədir. Əlkənkin iqtisadi, sosial-iqtisadi heyatında baş verən dəyişikliklər təhsilə birləşənə təsir edir. Bu dəyişikliklər nəzərə almadan təhsilin müasir dövrünə tələblərinə cavab verəni mümkin deyil. Təhsildə baş verən dəyişiklərlər dünən təhsilinin trendləri ilə ayaqlaşmaq baxımdan daha cəvik və daha səmərəli olmalı, eyni zamanda Azərbaycan təhsilinin ənənələri mövcud reallıqlara uzaqlaşdırılmalıdır. Bu gün müasir dünənyənin tələbləri, gözənlərliyi çox fərqlidir. Müasir zamanda nə bildiyimiz deyil, bildiklərimizi necə tətbiq etməyimiz dəyərləndirilir. Yeni artan tələbləri öðeyək karaların yetişməsi və uğur qazanmaq üçün XXI əsr bacarıqlarını inkişaf etdirmək zoruridir. Bu mənədən dövlət başçımızın imzaladığı vacib tərəxi sonad - "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafı dair Milli Prioritetlər" də öksəni təpəm "XXI əsr tələblərinə uyğun təhsil" kontekstində çoxluq edərək deyə bilərik ki, bu gün ümumi təhsil məktəblərində təhsilin şagirdlərinə təsir edir. Ulu Öndərin ideyalarının gələcək nəslə təhlili istiqamətində paytaxt məktəblərində hansı təhlilişlər gerçəkləşdirildi?

- 2023-cü ilin dövlət başçımız tərəfindən "Heydər Əliyev İli" elan edilmiş Azərbaycan təhsili, Azərbaycan məktəbləri qarşısında da vəzifələr qoydu. Ulu Öndərin ideyalarının gələcək nəslə təhlili istiqamətində paytaxt məktəblərində hansı təhlilişlər gerçəkləşdirildi?

- Aydın məsələdir ki, təhsilli və biliqlik冈onclər yetişdirməkə bərabər, gələcəyin əsl vətəndəsinin formalşdırılması da ümumi təhsilin qarşısında duran ümde vəzifələrdəndir. "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində BTİ-nin təbəyindəki təhsil müəssisələrindən "Gənc hərəkət" adlı rəsm müsabiqəsi, I Bakı İdmən Festivalı və digər layihələr uğurla hayata keçirilib.

Yeni dərs ilinə nikbin əhvali-ruhiyyə ilə...

bacarıqlar və s.), həssas gruppular, vəlidənlər mərkəzləndirilmiş işin təşkili, ətraf mühitin qorunması və sağlam hayat tarzının formalşdırılması qarşıya qoymuşdur. Məqsədlərdən biridir. Bu manada Elm və Təhsil Nazirliyi və Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin heyata keçirdiyi layihələr müasir, intellektual, vətənpərvər və genit dünayagörüşlü gələcəyin formalşamasına tökən verir. Öten tədris ilində sözügedən istiqamətlərin her biri üzrə layihələr, müsabiqə və yarışlar, görüşlər və s. keçirilək ki, bu da səmərəliyin artırılmasında mühüm rol oynayır.

Bələ ki, Elm və Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü ilə heyata keçirilən və səmərəli fealiyyətlərin qurulmasına dəstək verən "Rəqəmsal bacarıqlar" layihəsində 176, "STEAM Azərbaycan" layihəsində 181, "Sağlam təhsil-sağlam millət" layihəsində 43, "Məktəblərin dostu" layihəsində isə 178 paytaxt məktəbətə istirak edir.

Həmçinin "Zəfer tarixi" konfransları, "Sabahın alımı" Respublikası məsabiqəsi, Lütfi Zadə adıma Məktəbələrərə Məntiq Olimpiyadası, "Məktəbədə...", "Dəyərlərinizi qoruyaq", "Zərərlər vərdişlərə birləşdə yox deyək", "İdmənseverlər", "Onlayn kitab klubu" layihələrim, "Mənim gündündölyim", "Qarabağ tanıt", "Həkayənin paylaş" məsabiqələrini, Təhsilən inkişaf və innovasiyalar üzrə qrant müsabiqəsi və s. layihələr ətən tədris ilində özündə uğurla hayata keçirilən. Həqiqətən isə tədris tərəfindən 178 təhsil məktəbətə istirak edir.

Təhsilin keyfiyyətin yalnız təhsil-alanlarının növbəti təsdiq olunma bilər. Təhsil-verənlərinin və idarəcidi heyətin peşkarlığının artırılması istiqamətində də məvfiq məsələyətər icra olunub. Cənubi təhsilimizin inkişaf üçün qabaqcıl təcrübəyə malik, istedadlı, peşəkar müəllimlərə hər zaman ehtiyac var. Sürətli deyişən dövri müellimlərin yeni axtarışlar, yeniyən nəşmalar tətəbəd edir.

Təhsilən inkişaf etdirilməsi və s. istiqamətlərin təsdiq olunub. Cənubi təhsilimizin inkişaf üçün qabaqcıl təcrübəyə malik, istedadlı, peşəkar müəllimlərə hər zaman ehtiyac var. Sürətli deyişən dövri müellimlərin yeni axtarışlar, yeniyən nəşmalar tətəbəd edir.

Təhsilən inkişaf etdirilməsi və s. istiqamətlərin təsdiq olunub. Cənubi təhsilimizin inkişaf üçün qabaqcıl təcrübəyə malik, istedadlı, peşəkar müəllimlərə hər zaman ehtiyac var. Sürətli deyişən dövri müellimlərin yeni axtarışlar, yeniyən nəşmalar tətəbəd edir.

Məktəbələrin yaş dövrü insan xarakterinin formalşamasına töşir gətərən əsas mərhələlərdən biridir. Uşaqın bu dövrde necə təhsil alması, hənsi təlim-tərbiyəni menimsəməsi çox önemlidir. Bu manada uşaq şəxsiyyətinin formalşamasında ona inkişaf etdirilmək, gənənəsin vətənpərvərlik rühündə tərbiyə, türk xalqlarının tarixinin hərtərəfi öyrənilməsi, ortaq mənəvi dəyərlərə sadıq gənclərin formalşaması prosesini və qarşılıqlı eməkdaşlığın inkişafına destek verməkən ibarətdir.

BTİ və Bakı Ali Neft Məktəbinin (BANM) birgə təşkilatçılığı ilə ikinci dəfə keçirilən Bakı Elm Olimpiadası da Ulu Öndərin 100 illiyi yubileyinə həsr olunmuş. Olimpiyadanın məqsədi fizika, kimya və biologiya fənləri üzrə bilişkərin integrativ araşdırılmasıdır. Ümumilikdə 3001 pedagoji işçi təlim-lərde iştirak edib. Bu il dən 3000 nəfərin təlim prosesinə cəlb olunması üzrə təlim pedagoji işlər dəvət edilib.

Təhsilde keyfiyyətin artırılması həmisi aktual olan bir məsələdir. Keyfiyyətə nəzarət məqsədile aparan, bir növ yoxlayıcı və dəstekləyici monitoringlərin işçiləri təlim prosesinə cəlb olunub. Öten ilin noyabr-dekabr aylarında 2703 tərbiyəçi-müəllim, 248 müəssisə rəhbəri, 50 metodist təlim prosesinə qatılıb. Ümumilikdə 3001 pedagoji işçi təlim-lərde iştirak edib. Bu il dən 3000 nəfərin təlim prosesinə cəlb olunması üzrə təlim pedagoji işlər dəvət edilib.

Ümumi təhsilin təşkili məsəlesi-nə gəlinə, təhsilənlərin azərbaycanlıq məfkurəsi və beşəri dəyərlər rühündə tərbiye edilməsi, qlobal səriştəliliyin formalşdırılması (dil bacarıqları, hüquq və vəzifələr, həyatı-

logiyaya əsaslanan təhsil infrastrukturunu yaradılab, təhsil müəssisələrinin fealiyyətinin müasir tələblər səviyyəsinə yüksəldilməsi və maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində səmərəli işlər görüllər. Bir sıra məktəblər əsaslı təmir edilib, ehtiyac olan ərazilərdə yeni məktəb binaları və tədris korpusları inşa edilib, mühəndis-kommunikasiya işləri həyata keçirilib. Bələ ki, 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 50 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 2023-2024-cü tədris ilində hazırlanıçcəsində 30 ümumi təhsil məktəbində, 30 məktəbədən təhsil müəssisəsində cari təmir işləri aparılıb, həmçinin 1 məktəbdə və 5 məktəbədən təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılır, 3 ümumi təhsil müəssisəsində iso əsaslı təmir-tətbiq işləri aparılırlar. 202